

Asia: VN/4165/2022

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi rakennetun ympäristön tietojärjestelmästä ja maankäyttö- ja rakennuslain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Yleiset huomionne rakennetun ympäristön tietojärjestelmästä annettavasta laista.

Ympäristöministeriö on pyytänyt Uudenmaan ELY-keskuksen lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi rakennetun ympäristön tietojärjestelmästä. Lausuttavana olevassa hallituksen esityksessä ovat ehdotukset laeiksi rakennetun ympäristön tietojärjestelmästä ja maankäyttö- ja rakennuslain muuttamisesta. Uudenmaan ELY-keskuksen ympäristö- ja luonnonvarat vastuualue lausuu asiasta seuraavaa.

Yleiset huomiot RYTJ: Esityksen tavoitteet ovat kannatettavia ja oikein toteutettuna edistäisivät sekä kansalaisten että viranomaisten tiedonsaannin mahdollisuuksia. Tavoitteiden saavuttamista on kuitenkin vaikea arvioida luonnoksen pohjalta. RYTJ 11§ määrittää viranomaisen tiedonsaantioikeudesta salassa pidettävistä tiedoista maksutta. Tarkoitus ei liene, että ELY-keskuksille syntyä lain soveltamisen myötä kustannuksia tehtäviensä hoitamisen kannalta välttämättömistä tiedoista.

Yleiset huomionne maankäyttö- ja rakennuslakiin esitetyistä muutoksista.

Yleiset huomiot MRL esitetyistä muutoksista: Maankäyttö- ja rakennuslakiin esitettyjen muutosten vaikutuksista on vaikeaa saada kokonaiskäsitystä. Yleis- ja asemakaavamääräyksistä on poistettu suojelumääräysten antamista koskeva osio, jossa säädetään mm. suojelumääräysten kohtuullisuudesta maanomistajalle. Aineistosta ei käy suoraan ilmi tehdyn poiston vaikutukset suunnittelujärjestelmään mm. luonnonsuojelun ja rakennussuojelun toteuttamisen näkökulmasta. Erityisesti rakennussuojelun näkökulmasta asemakaavoitus pääasiallisena rakennussuojelun ratkaisun välineenä on luonnoksen myötä epäselvä. Mahdollisten lisääntyvien rakennusperinnön suojelusta annetun lain mukaisia prosessien lisääntymisiä ei ole arvioitu.

Yleiset huomionne koko esitysluonnoksesta.

-

Rakennetun ympäristön tietojärjestelmästä annettava laki

Ovatko ehdotetun lain 5 §:ssä mainitut alueidenkäytöstä tallennettavat tiedot mielestänne kattavat?

RYTJ 5§: Alueidenkäytön suunnitteluun kuuluu olennaisesti osallistuminen ja palautteen antaminen. Kaavaa hyväksyttäessä kunnan on annettava vastine annettuun palautteeseen. Kuulemisvaiheiden tietoihin ei ole otettu kantaa, mitä on pidettävä puutteena. Valmisteluvaiheen nähtäville asetettava aineisto tulee lisätä tallennettaviin tietoihin, jotta maankäytön suunnittelun edistämistä voi tehdä mahdollisimman etupainotteisesti. Myös saatu palaute ja annetut vastineet tulee huomioida, mikäli niitä ei ole liitetty kaavaselostukseen.

Huomionne ehdotetun lain 13 §:ssä mainituista julkisessa tietopalvelussa jaettavista tiedoista.

-

Huomionne ehdotetun lain 14 §:n perusteella muulle kuin viranomaiselle teknisen rajapinnan avulla luovutettavista tiedoista (luonnos valtioneuvoston asetuksesta).

-

Muut huomiot

Huomionne koko esitysluonnoksen vaikutusarvioinneista.

Huomiot vaikutusten arvioinnista: Vaikutusten arvioinnissa (s.53) on todettu, että ELY-keskukset ”saisivat jatkossa kaavoitukseen ja rakentamiseen liittyvät lausuntomateriaalit yhtenäisessä muodossa helposti rakennetun ympäristön tietojärjestelmän kautta.” Uudenmaan ELY-keskus katsoo, että lausuntoihin liittyvät tiedonluovutukset tulee toteuttaa teknisin rajapinnoin rakennetun ympäristön tietojärjestelmän ja ELY-keskusten asianhallintajärjestelmän (USPA) välillä. Nykyisen ohjeistuksen mukaan kirjaamot eivät lataa ulkoisista linkeistä lausuntomateriaaleja. Asiahallinnasta on myös pystyttävä todentamaan, mistä aineistosta lausunto on annettu. Hallituksen esityksen mukaisesti valmisteluvaiheesta ainoa RYTJ:ään vietävä tieto olisi tieto nähtävilläolosta. Tämä on selvä puute, koska laajemmissa kaavatöissä erityisesti valmisteluvaiheen antama liikkumavara on olennaista osallistumisen kannalta, pyydettiin ELY-keskuksen lausuntoa tai ei. ELY-keskuksen edistämistehtävän kannalta USPA:n ja RYTJ:n yhteentoimivuuden varmistaminen ja integrointi on kriittisen tärkeää.

Muut mahdolliset huomionne esitysluonnoksesta?

-

Autere Tuomas
Uudenmaan ELY